

Tóth József vagyok, Kalocsán születtem 1954. július 18-án. Édesapám Tóth József kalocsai születésű iparos ember, édesanyám Kákonyi Margit, kalocsai születésű gyári munkás, a nagyhírű kalocsai Paprikafeldolgozóban dolgozott 38 évet. Sajnos már édesapám nem él, de édesanyámat a mai napig megörvendezteti, ha táncolni lát engem, nagyon sok örömet okozok ezzel neki. 1971-ben szakmunkás lett, villanyszerelő.

Kalocsán jártam a mai Belvárosi általános iskolába, ami meghatározó lett az egész életemre, mert itt volt tanító Tóth Ferenc, Feri bácsi. Ő volt, aki 1964-ben kiválasztott engem táncosnak. Bejött az osztályba, rámutatott néhány gyerekre és azt mondta: „Te, meg Te, meg Te, ha van kedved, gyere táncolni”. Nos így kezdődött.

Az első botladozó lépések után egyre több örömet, élményt jelentett a tánc, a próba, az együttlét, majd később az utazások. Megismertem Kalocsa és környéke táncait, énekeit, szokásait, népviseletét. Örömmel vettem észre, hogy a próbák során visszahallom azokat a nótákat, rigmusokat, amiket régebben lakodalmakban, családi eseményeken hallottam. A mi családjunkban fontos ünnep volt a névnap, amikor a rokonság és a barátok összejöttek, nótáztak, régi történeteket meséltek egymásnak. Édesanyám nagyon sok nótát ismert, amit a mindennapi munkája során is rendszeresen énekelt. Nála a főzés, a vasalás, a takarítás során is mindig lehetett énekszót hallani. Így szinte tanulás nélkül megmaradtak bennem a dallamok. Édesanyám nagy becsben tartotta a népviseletet, mindig nagy örömmel mosta és vasalta ropogósra a ruháimat. Soha nem jelentett neki fáradtságot, mindig azt mondta: „Édös fiam, azt akarom, hogy Té lögyé a legszöb.”

Feri bácsival az alapoktól kezdtünk mindent. Megismertetett minket a csárdás, a lépősmars, a ciframars rejtelveivel. Ezeket a lépéseket könnyű volt megtanulni, valószínűleg azért, mert sokszor láttam magam körül, és szívesen is tanultam. A legelső fellépés, amint táncosként részt vettem, Kalocsán volt a régi Ipartestületnél, akkor mindenki „MAKI” néven ismerte ezt az épületet. Öregek napja alkalmából köszöntöttük az idős néniket, bácsikat. A legelső koreográfiánk egy kanásztánc volt. Ma is emlékszem hálás tekintetükre és a sok tapsra, amit akkor, az első fellépésünkön kaptunk. Először volt részem ekkora sikerben. Későbbiek során sokszor adódott még ilyen emlékezetes fellépés, sokszor volt részem nagy sikerekben a népi együttes tagjaként.

1966 őszén Feri bácsi megtanította nekünk a „Hej cinágom, cinágom...” című koreográfiát, amit később Sárrika néni (Pécsiné Ács Sarolta) egészített ki egy „öreg résszel” és lett belőle a „Szép rozmaringszál” című koreográfia, ami a mai napig az egyik legsikeresebb műsorszám a Kalocsai Hagyományörző Néptánc Együttesnek is.

1967 tavaszán Budapesten nagy sikert arattunk, aminek nagy jutalma Csillebéri táborozás volt. Életem egyik legnagyobb élményét köszönhetem a táncnak, mert ezáltal sikerült eljutnom Csillebércre, ami akkor minden gyerek álma volt. Ahogy fejlődött a tánctudásunk, egyre nehezebb feladatokat kaptunk. Megtanultuk különböző tájegységek táncait is: karcagi csárdást, sárközi táncokat, szatmári táncokat, kapuvári verbunkot, eleki táncot, méhkeréki tapsost, debreceni pásztortáncot, Három magyar parasztverbunk...

Saját tanítónk Tóth Ferenc, Pécsiné Ács Sarolta, Cserei József mellett sok nagy tudású koreográfus is tanított: Born Miklós, Foltin Jolán, Szabadi Mihály, Tímár Sándor, Töreki Imre, hogy néhány nevet említsek messze nem a teljesség igényével.

A Kalocsai Népi Együttes történetét hivatalosan 1967 óta jegyzik. Én akkor már tagja voltam az együttesnek. 1968-ban a felnőttek közé kerültem. 1968 nyarán rendezték az I. Dunamenti Folklor Fesztivált, ami számomra addig soha nem tapasztalt színes forgatag volt. Maradandó élményt jelentett nekem. A mai napig szívesen emlékszem azokra a felejthetetlen napokra. Azóta is mindig lelkesedéssel tölt el egy-egy ilyen fesztivál.

Sok országba vittük hírét a csodálatos kalocsai viseletnek, mutattuk be a fergeteges táncokat. Eljutottunk: Szovjetunióba, Franciaországba, Csehszlovákiába, Jugoszláviába, Bulgáriába, Olaszországba... Szinte mindenhol több órás műsort kellett adnunk, ami akkor nem jelentett problémát, a tánc szeretete átsegített a fáradságon.

1977-ben megnősültem, feleségem Szabó Ágnes. Két fiam született, Gábor 1979-ben és Tamás 1983-ban. 1977 után néhány évet a családommal töltöttem, szerettem volna minél több időt velük lenni. Tamás fiammal sikerült megszerettetni a táncot, hét évig szintén Feri bácsinál táncolt, aki abban az időben egy gyerekcsoportot vezetett. Tulajdonképpen szerencsénk is volt, mert ebben az időszakban vezették be a kalocsai Kertvárosi Iskolában a néptánc tanórák keretében történő oktatását és a mi fiúnk oda járt iskolába. Ebben az időben volt Cselik Mária az iskola igazgatója és egyben a néptánc oktató is, így a legjobb emberektől tanulhatott.

A családi életem megalapozásának évei alatt is folyamatosan nyomon követtem a népi együttes életét, részt vettem a rendezvényeiken. Egy ilyen alkalommal megkértek, hogy legyek újra közöttük, táncoljak velük újra. Így kerültem ismét közelebb a tánchoz, és egyben a hagyományörző mozgalomhoz. 1986 óta a feleségemmel együtt tagja vagyok a Kalocsai Hagyományörző Néptánc Együttesnek, ami a mai napig önálló egyesületként működik Bencze Károlyné vezetésével, aki nagyon sok szép koreográfiát készített velünk. Az ő vezetése alatt az együttes hatszor kapta meg a Kíválóan Minősült címet és megkapta a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség elismerő oklevelét, majd később a díját is.

A kezdetekkor 1991-ben megalapítottuk a Kalocsa Népművészetéért Alapítványt, fő feladatának tekintve Kalocsa népművészeti értékeinek a megőrzését. Feleségemmel mindketten alapító tagjai vagyunk az alapítványnak. A megalakuláskor megválasztottak az alapítvány kuratóriumi tagjának, amit a mai napig betöltök és igyekszem segíteni az alapítvány munkáját.

Bencze Károlyné vezette Hagyományörző Néptánc Együttes tagjaként is fennmaradt a tánc szeretete a hagyományok tisztelete. A tánctudásom is tovább gyarapodott, mert újabb tájegységek táncait is megtanultam, mint pl. Székit, Moldvait, Svábot, Dél-Alföldit, Rábaközit stb.

Sok örömet jelent nekem, hogy a mai napig a feleségemmel együtt lehetek a színpadon, egy párt alkotva.

Édesanyám mindig mondta nekem, hogy a sok munka meghozza a gyümölcsét. Igaza lett!

1998-ban megkaptam a Pécsiné Ács Sarolta díjat. Akkor úgy fogalmaztak, hogy a fiatalok számára példaértékű szorgalmamért, emberi tartásomért kaptam a díjat. Ugyanezt a díjat 2007-ben, a Kalocsai Népi Együttes 40 éves évfordulóján a feleségem is megkapta.

2000-re a tánctudásom, egyéniségem, saját stílusom kialakult, ezért az együttesvezető, Bencze Károlyné javaslatára elindultam a Fülöp Ferenc szólótáncversenyen. Páromnak Cselik Máriát választottam, akivel régebben még az 1970-es években táncoltam együtt. Marika sokrétű tudása, a sok gyakorlás jutalmaként elnyertük a 2000-ben Decsen megrendezett Fülöp Ferenc Szólótáncverseny egyik díját.

Ezután a verseny után Cselik Marika méltónak talált engem arra, hogy az időközben megbetegedett Vén Feri bácsi helyett a párja legyek, és az ország különböző nívós rendezvényein táncoljak vele. Így jutottam el legutóbb Németh Ildikó évfordulás előadására az OSTINATO című műsorba is. Ez számomra meghatározó értékű esemény volt, találkozni az adatközlő emberekkel. Erről biztosan fogok mesélni még az unokáimnak is.

Többször előfordult, hogy Cselik Mária partnereként lehetőségem nyílt a kalocsai táncok lépéseire tanítani más tájegységek táncosait.

2007-ben a Kalocsai Népi Együttes 40 éves évfordulója alkalmával a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség emléklapját kaptam, amivel megköszönték a sokéves munkámat.

Most 2008-ban is tagja vagyok a kalocsai Hagyományörző Néptánc Együttes, részt veszek a Kalocsa Népművészetéért Alapítvány munkájában. Remélem, hogy sokáig bírom még erőben, egészségben, és a feleségemmel együtt még sok-sok fellépésen vehetünk részt. Az én életemnek már szerves része a tánc, a zene, a nóta, az én életem már ezek nélkül nem képzelhető el. Az évek múlásával csendesedik a nóta, lassul a tánc, de én úgy gondolom, hogy ez nem von le semmit az értékéből, csak szebb és méltóságteljesebb lesz tőle.